

Gemeente XXX
T.a.v. de gemeenteraad
Postbus XX
XXXX XX XXXX

Bladnummer: 1/8
Contactpersoon: R. Teijema
Afdeling: Strategie
Telefoon: 06 – 46 00 07 27
E-mail: r.teijema@wil-lekstroom.nl

Nieuwegein, 21 november 2024

Ons kenmerk:

Uw kenmerk:

Betreft: Ontwerp kaderbrief Werk en Inkomen Lekstroom 2026

Geachte Raad,

Hierbij bieden wij u de ontwerp Kaderbrief WIL 2026 aan. Een Kaderbrief die het ravijnjaar betreft en daarmee niet alleen inhoudelijk, maar ook financieel van groot belang is. Om met de deur in huis te vallen: we zijn erin geslaagd u een gebalanceerde Kaderbrief te kunnen voorleggen waarin we in 2026 onze dienstverlening op een hoog niveau houden met een begroting die laat zien dat we onze financiële verantwoordelijkheid nemen. Daar zijn we trots op.

Deze Kaderbrief heeft een iets andere vorm dan de afgelopen jaren, omdat we vanaf 2026 weer een Meerjarenbeleidsplan hebben.

Tegelijk met deze Kaderbrief bieden wij u dit Meerjarenbeleidsplan WIL 2026-2028 aan (waarop we uiteraard eveneens een zienswijze vragen). Dit beleidsplan beschrijft onze opdracht, beleidsvoornemens en inzet voor de komende jaren. Het beleidsplan bevat ook de financiële kaders voor de komende jaren, inclusief een meerjarenbegroting op hoofdlijnen. Daarmee vormt het Meerjarenbeleidsplan de basis voor de komende kaderbrieven en begrotingen van de jaren 2026-2028 (en dus ook deze Kaderbrief 2026).

De Kaderbrief 2026 is in dat licht de eerste jaarschijf waarin wij de ontwikkelingen voor 2026 aangeven. Wij vragen u om, zoals vastgelegd in onze gemeenschappelijke regeling, een zienswijze op deze ontwerp Kaderbrief te geven. Wij ontvangen uw zienswijze graag uiterlijk 28 februari 2025.

Wij voegen uw zienswijze, evenals die van de andere drie gemeenten en de Cliëntenraad WIL, als bijlage toe aan de definitieve Kaderbrief 2026. Deze vormt de basis voor de uitwerking van de Begroting 2026. Wij nemen uw zienswijzen op in de Ontwerp Begroting 2026 waarbij we tevens aangeven op welke wijze wij de zienswijzen in de begroting verwerken. Medio april 2025 ontvangt u de ontwerp Begroting 2026 met het verzoek daar een zienswijze op in te dienen.

Notabene

Deze Kaderbrief bevat een eerste realistische beleidsmatige financiële doorkijk richting 2026, maar geen volledig uitgewerkte begroting. In de huidige systematiek bouwt WIL de begroting van jaar X op de jaarrekening van jaar X-2. Het opleveren van een volledig uitgewerkte begroting bij de Kaderbrief zou betekenen dat we moeten voortborduren op jaar X-3. Dat is in onze ogen niet wenselijk.

In het Meerjarenbeleidsplan WIL 2026-2028 is echter wel al een meerjarenbegroting op hoofdlijnen uitgewerkt. Dit biedt een goed fundament om voor 2026 een realistische financiële doorkijk te geven.

Leeswijzer

De ontwerp Kaderbrief 2026 schetst de inhoudelijke en financiële kaders op hoofdlijnen voor het jaar 2026. Dat is conform de wet (Artikel 34b Wgr) en de GR WIL (artikel 25).

Hieronder beschrijven we eerst in paragraaf 1 onze generieke inzet in 2026. Daar waar deze afwijkt van hetgeen in het Meerjarenbeleidsplan is opgenomen, gaan we hier nader op in. Waar nodig met een inschatting van de consequenties, onder andere in financiële zin. Paragraaf 2 gaat in op de Ontwikkelagenda WIL: wat gaan we specifiek doen om onze dienstverlening te borgen en waar nodig/mogelijk verder door te ontwikkelen in balans met de beperkte financiële middelen die beschikbaar zijn? Ook hier geldt, uiteraard waar nodig met een inschatting van de inhoudelijke en financiële consequenties. In paragraaf 3 tot slot, de financiële paragraaf, geven wij een overzicht van de financiële consequenties die in de Begroting 2026 verwerkt zullen worden.

We ronden af met een schematisch weergave op welke momenten de raden in de gehele P&C cyclus voor het jaar 2025 worden meegenomen en welke formele mogelijkheden de raden hierbij ter beschikking staan.

1. Onze inzet in 2026

Voor wat betreft onze beoogde inzet in 2026 en de resultaten die hierbij horen verwijzen wij naar het Meerjarenbeleidsplan 2026-2028. De meerjarige financiële kaders die hierbij horen zijn gebaseerd op de Begroting 2025 (inclusief 1ste Begrotingswijziging 2025) en de uitgangspunten die wij in het beleidsplan hebben opgenomen.

Er zijn op dit moment geen ontwikkelingen die maken dat we een andere inzet beogen dan in het Meerjarenbeleidsplan verwoord. Hierop is een uitzondering, de businesscase bewindvoering. Eind 2024 ronden wij de evaluatie af van de pilot en nemen wij een besluit over het wel of niet structureel inzetten van dit instrument. Bij positieve besluitvorming zullen wij dit in de Begroting 2026 opnemen; naar verwachting zal dit om een bedrag van ongeveer € 115.000 per jaar gaan.

2. De Ontwikkelagenda WIL: dit gaan we doen in 2026?

Aanvullend op onze generieke inzet per programma hebben we in het Meerjarenbeleidsplan WIL 2026-2028 een Ontwikkelagenda geschetst waarmee we niet alleen de balans tussen onze dienstverlening, opdracht en financiën kunnen/willen borgen, maar deze dienstverlening deels ook op een hoger en eigentijds niveau kunnen brengen als ook voor minder geld kunnen uitvoeren. Deze Ontwikkelagenda treft u in de bijlage bij deze Kaderbrief aan.

Onderstaand gaan we nader in op de Ontwikkelagenda 2026; wat gaan we specifiek in 2026 doen? We lopen alle negen de actielijnen hiervoor langs. Een aantal actielijnen heeft de insteek de dienstverlening verder te willen verbeteren, een aantal actielijnen heeft de insteek vooral een bijdrage te kunnen/willen leveren in het kader van de financiële uitdagingen waarvoor de Lekstroom gemeenten en WIL staan. U treft nu een uitwerking op hoofdlijnen aan. In de Begroting 2026 gaan we meer de diepte in en treft u daar waar nodig een soort 'businesscase' aan.

Voor een aantal actielijnen geldt dat WIL deze zelfstandig kan oppakken. Voor een aantal actielijnen geldt dat WIL hiervoor afhankelijk is van uw commitment en inzet/besluitvorming. Wij zijn dan ook bijzonder benieuwd naar uw zienswijze op deze actielijnen; in het licht van deze Kaderbrief meer in generieke termen, in het licht van de Begroting 2025 straks heel specifiek.

A Brede Toegang

In 2026 hebben we uitgewerkt voor welke diensten van WIL 1 brede poort wordt ingericht. Dan gaat het om de aanvragen voor een uitkering, werk en als uitbreiding bijzondere regelingen en schuldhulpverlening. Daarnaast is dan al de poort ingericht voor inwoners met specifieke kenmerken zoals statushouders en de MOBW-doelgroep. We willen een goede start mogelijk maken door een goed integraal proces in te richten.

De inwoner profiteert van een snellere en eenvoudigere toegang waarbij alle problematiek in beeld komt en maatwerk wordt geleverd voor de problematieken die spelen. Waar nodig pakken wij een oplossing samen met ketenpartners op.

Voor 2026 rekenen wij op een investering van € 50.000 in totaal. Er zijn geen structurele financiële gevolgen voor de begroting WIL.

B Meer lokale en afgestemde dienstverlening

In 2026 willen we voor minimaal 1 programma qua dienstverlening bijeen of meerdere lokale initiatieven aansluiten. Dit wordt nog uitgewerkt, dus de schaal en breedte van onze dienstverlening kunnen wij nog niet inschatten. Hierin zijn wij ook afhankelijk van de lokale ontwikkelingen en pilots, als ook de bereidheid dit met ons samen te willen oppakken. WIL kan dit niet alleen.

Voor 2026 kunnen we hier nog geen bedrag aan koppelen.

C Digitalisering en automatiseren dienstverlening

Een verdere vorm van digitalisering en automatisering van onze dienstverlening is op onderdelen wenselijk om inwoners en klanten nog beter en efficiënter van dienst te kunnen zijn. Zeker daar waar het om automatisering gaat, gaat daar echter een stap van vereenvoudiging aan vooraf; zie ook meer daarover onder F. Op dat moment kunnen wij concreet de stappen uitwerken die we moeten of kunnen nemen. Hierbij is onze insteek om dit gefaseerd aan te pakken.

E.e.a. vraagt een (stevig) investeringsbudget. De inschatting welk bedrag in 2026 nodig is kunnen wij pas inschatten na de uitkomsten van de vereenvoudiging. Realistisch gesproken denken we eerder aan een start per 2027 dan al per 2026.

D Sociale Infrastructuur Lekstroom Werkt

De huidige verkenning Sociale Infrastructuur Werk en Inkomen Lekstroom (SILW) loopt door tot begin 2025. De besluitvorming die hierop volgt zal leiden tot een fase van kwartiermaken en ketenregie met uiterlijk 2028 een definitief besluit. Tegelijk is het de verwachting dat de meerwaarde van meer kwetsbare inwoners en klanten aan de slag.

Een inschatting van de impact op inwoners en middelen is daarmee nu nog niet te maken. Een belangrijk deel van de besluitvorming hierover vindt ook binnen de gemeentelijke context plaats.

Financieel gezien kan het investeringsbudget in 2025 uit de beschikbare budgetten vanuit het Rijk worden gedekt. Mogelijke opbrengsten en verdere investeringen in 2026 zijn nog niet in te schatten.

E Harmonisering Minimaregelingen

Binnen de Lekstroom gemeenten merken wij de bereidheid om het gesprek met WIL en de andere gemeenten aan te gaan over de mogelijkheden van harmonisering. Hiervoor is een belangrijke stap dat WIL verschillende scenario's schetst inclusief de gevolgen voor inwoners en klanten als ook de bedrijfsvoering, kosten e.d. hierbij in beeld brengt. In 2025 zullen wij dit voor minimaal 3 regelingen doen, om de raden te faciliteren uiterlijk eind 2025 eerste besluiten te laten nemen over harmonisering. De implementatie hiervan vindt in 2026 plaats.

Financieel gezien vraagt het opstellen van de scenario's een investering. Een eerste inschatting hiervan is dat hier € 25.000 voor nodig. Deze investering komt ten laste van 2025. Uitgaande van positieve besluitvorming schatten we reductie op de uitvoeringskosten in 2026 in van € 100.000 (1 fte).

Optioneel

In het Meerjarenbeleidsplan WIL 2026-2028 hebben we de optie geschetst niet alleen tot een harmonisering van de bestaande (en ongewijzigde) regelingen over te gaan, maar in het licht van de ravijnjaar ook te kijken naar een mogelijke versobering van de verschillende regelingen om de meest kwetsbare inwoners zekerheid te kunnen bieden en de kosten omlaag te brengen. We schatten in we in 2026 hier nog niet actief mee aan de slag kunnen.

F Meer eenvoud in de uitvoering

Binnen meer eenvoud in de uitvoering maken we per 2026 voor minimaal 2 programma's een slag met lean werken om tot effectievere en efficiëntere processen te komen. Daarbij hoort ook dat wij meer gaan werken vanuit de gedachte van eenvoud en vertrouwen.

Financieel gezien vraagt dit om een investering van € 50.000 in 2025 en 2026 in totaal. De opbrengsten ramen wij op dit moment voor 2026 op € 100.000 (1fte).

G Verbrede inzet op terecht in de uitkering

In 2026 hebben wij de focus op terecht in de uitkering geïmplementeerd. Hiermee is er vanaf de start bij WIL en tijdens alle contact momenten ook aandacht voor de rechtmatigheid van de uitkering. Wijzigingen bespreken, informeren over gevolgen en zo nodig afstemmen met ketenpartners. Wij checken ook regelmatig of klanten recht hebben op mogelijke voorliggende voorzieningen. Dit vraagt om een brede actuele kennis bij onze medewerkers.

De implementatie hiervan vraagt in 2025 en 2026 een investering van € 50.000 in totaal en levert naar schatting in 2026 een besparing van € 120.000 (10 uitkeringen) aan regelingskosten op. Hier tegenover staat een investering van € 90.000 in 2028 (voor trainingen, maar bovenal de inzet van een extra kwaliteitsadviseur binnen Inkomen).

H Verbrede inzet op parttime werken

Wij zien mogelijkheden om samen met de lokale werkteams meer in te zetten op parttime werk en dit op gelijk niveau als de benchmark te brengen. Dit biedt voor meer inwoners en klanten dan nu de mogelijkheid om aan de slag te gaan en hun financiële bestaanszekerheid te verbeteren. Dit vraagt uiteraard om lokale inzet, besluitvorming en commitment; WIL kan dit niet alleen. Een reële inschatting is dat we in 2026 hierdoor 20 klanten extra aan het parttime werken helpen.

Uitgaande van een ½ uitkering als besparing kan hierdoor in 2026 een besparing van € 120.000 op de regelingskosten worden gerealiseerd. Hier tegenover staat een investering van € 100.000 in 2026 voor inzet vanuit de programma's Inkomen en Werk.

I Verbrede inzet op economische participatie

In de Lekstroom zitten in verhouding tot de benchmark meer mensen in de uitkering dan nodig. Hem aan het werk helpen is evenwel niet eenvoudig binnen de huidige constellatie van afspraken en verantwoordelijkheden in de Lekstroom. Met de implementatie en realisatie van de Sociale Infrastructuur Lekstroom Werkt zal er in 2026 evenwel een beter uitgangspunt zijn om meer kwetsbare inwoners en klanten (naar vermogen) te laten participeren. Door inzet van de lokale werkteams, WIL en WerkwIJS samen is het realistisch denken wij dat er 40 klanten extra aan het werk geholpen worden en dus geen beroep meer doen op een uitkering.

Financieel gezien levert dit een besparing op van € 500.000 in 2026. De investeringskosten bedragen in 2026 € 300.000 (binnen het Programma Werk vraagt dit een uitbreiding van de formatie van 3 fte).

Dienstverleningsimpact

De meeste actielijnen hebben de doelstelling om impact te hebben voor onze inwoners. De inwoner merkt dit doordat onze dienstverlening bijvoorbeeld eenvoudiger of sneller wordt, of dat er meer wordt uitgegaan van vertrouwen. De inwoners kunnen de impact van de Ontwikkelagenda ook merken doordat wij met hen actiever aan de slag richting parttime werk of economische participatie. Overall is de impact die we beogen te vangen onder de noemer meer (financiële) bestaanszekerheid.

Financiële impact

Het grootste deel van de actielijnen vraagt om een (beperkte) investering, maar kent ook opbrengsten, soms zijn deze beperkt positief, soms echt substantieel. Dit laatste is aan de orde bij de actielijn versoering minimaregelingen, het verbreden van de inzet op parttime werk en het verbreden van onze inzet op economische participatie.

Voor een meer uitgebreide beschrijving van de Ontwikkelagenda WIL 2026-2028 verwijzen we naar het Meerjarenbeleidsplan WIL 2026-2028.

3. Financiële paragraaf

Voor wat betreft de financiële uitgangspunten verwijzen wij naar de meerjarenbegroting in het Meerjarenbeleidsplan WIL 2026-2028. Onderstaand treft u de Meerjarenbegroting WIL 2026-2028 aan; de jaarschijf 2026 is hierin goed zichtbaar.

Financiële samenvatting	Begroting 2025	1e BW 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Programma Inkomen	47.327.501	50.254.725	52.322.621	54.399.217	56.534.274
Programma Werk	5.334.943	5.651.753	5.649.073	5.834.116	5.995.721
Programma Inkomensondersteuning	7.584.550	8.684.995	9.015.024	9.447.746	9.825.655
Bedrijfsvoering	9.228.380	9.296.787	9.475.721	9.867.168	10.236.870
Programma DVO SW	1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000	1.150.000
Totaal	70.625.373	75.038.259	77.612.439	80.698.246	83.742.521

per gemeente	Begroting 2025	1e BW 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Begroting 2028
Houten	15.771.937	16.764.097	17.350.747	18.056.766	18.753.155
IJsselstein	14.582.176	15.820.697	16.357.401	17.003.414	17.640.345
Lopik	4.467.908	4.752.038	4.911.476	5.102.089	5.289.821
Nieuwegein	35.695.138	37.593.213	38.884.600	40.427.761	41.950.985
Vijfheerenlanden	108.215	108.215	108.215	108.215	108.215
Totaal bijdragen gemeente	70.625.373	75.038.259	77.612.439	80.698.246	83.742.521

De Ontwikkelagenda WIL 2026-2028

In bovenstaande Meerjarenbegroting is Ontwikkelagenda niet verwerkt. Dat willen we pas doen nadat de zienswijzen op het Meerjarenbeleidsplan binnen en besproken zijn. Zouden we de kosten en opbrengsten die in de Ontwikkelagenda voor 2026 genoemd staan (met per saldo een positief effect van € 600.000,- in 2026), dan resulteert het volgende financieel overzicht per gemeente.

per gemeente 2026	Uitvoeringsk.	Regelings.k	Totaal
Houten	81.103	-209.423	-128.320
IJsselstein	69.184	-197.898	-128.714
Lopik	19.871	-60.491	-40.620
Nieuwegein	169.842	-472.187	-302.345
Vijfheerenlanden	0	0	0
Totaal bijdragen gemeente	340.000	-940.000	-600.000

2026 per gemeente incl Ontwikkelagenda	Begroting 2026	Ontwikkelagenda	Incl. Ontwikkelagenda
Houten	17.350.747	-128.320	17.222.427
IJsselstein	16.357.401	-128.714	16.228.686
Lopik	4.911.476	-40.620	4.870.856
Nieuwegein	38.884.600	-302.345	38.582.255
Vijfheerenlanden	108.215	0	108.215
Totaal bijdragen gemeente	77.612.439	-600.000	77.012.439

4. P&C cyclus boekjaar 2026 en planning

De Kaderbrief 2026 is de start voor de P&C cyclus voor het boekjaar 2026. De Kaderbrief schetst de voornemens die in de Begroting 2026 worden opgenomen. De raad heeft hierbij een formele rol door de zienswijze procedure. De Kaderbrief kan niet los worden gezien van de volgende onderdelen van de P&C cyclus.

Wanneer krijgt u van WIL iets?	Wat?	Vorm?	Bespreking in uw raad
November 2024	1ste Begrotingswijziging 2025	Formeel zienswijzeproces	Januari/februari 2025
November 2024	Meerjarenbeleidsplan 2026-2028	Formeel zienswijzeproces	Januari/februari 2025
December 2024	Kaderbrief 2026	Formeel zienswijzeproces	Januari/februari 2025
April 2025	Ontwerpbegroting 2026	Formeel zienswijzeproces	Mei/juni 2025
Mei 2025	Gesprek met de raadsleden (op inhoud en financieel) m.b.t. actualiteit van dan	Gesprek met de raad	Q2 2025
Oktober 2025	Gesprek met de raadsleden (op inhoud en financieel) m.b.t. de koers van WIL	Gesprek met de raad	Q4 2025
November/december 2025	1 ^e begrotingswijziging 2026	Formeel zienswijzeproces	Januari/februari 2026

De 1^e Begrotingswijziging 2025 en het Meerjarenbeleidsplan 2026-2028 worden hier genoemd omdat de (ontwerp) Begroting 2026 voor een belangrijk deel voortbouwt op de keuzes die bij de stukken worden gemaakt.

Tot slot

We leggen u deze Kaderbrief voor in de aanloop naar de Begroting 2026. Beiden zijn gestoeld op het Meerjarenbeleidsplan 2026–2028. Onze inzet en doorontwikkeling uit het beleidsplan wordt voor 2026 concreet door vertaald naar wat we in 2026 gaan doen. En wat dit gaat kosten op hoofdlijnen.

Ook voor 2026 kunt u erop rekenen dat wij ons, in samenwerking met u en de andere deelnemende gemeenten blijven richten op:

1. Een duidelijke en zorgvuldige uitvoering vanuit onze opdracht. Met als doel meer financiële bestaanszekerheid en meer inwoners die participeren in de vorm van werk.
2. Wij houden de kwaliteit van de dienstverlening aan inwoners op een hoog niveau.
3. Een duurzaam effectieve en efficiënte uitvoering die past bij onze opdracht en de beschikbare middelen.
4. Een toekomstgerichte uitvoering en beleidsontwikkeling. Hiermee ontwikkelen wij onze dienstverlening door.
5. Een flexibele organisatie die meebeweegt met de ontwikkelingen en uitdagingen die zich voordoen. Maar dit doen wij met behoud van focus waarbij de inwoner voorop staat.
6. Wij verbinden ons aan de financiële uitdagingen van de gemeenten voor 2026. Wij denken mee en adviseren en leggen scenario's voor mocht dit nodig zijn.

Met vriendelijke groet,

Ellie Eggengoor
Voorzitter AB Werk en Inkomen Lekstroom

Rob Esser
Directeur Werk en Inkomen Lekstroom

Bijlage

Ontwikkelagenda WIL 2026-2028

Actielijn	Primaire insteek	Context	Beoogde impact op inwoners en beweging die we als WIL willen maken	Beoogde financiële impact op opgeven Lektroom	Materiele uitwerking op begroting WIL	Domain WIL waar dit speelt
Brede toegang Poort	Dienstverlenings-opgave	Groot deel inwoners heeft een hulpvraag die meer dimensionaals. Ook binnen WIL betekent dit vaak dat een inwoner hiervoor bij meerdere loketten moet zijn. Het verbeteren van het poortproces/verbreden toegang in deze is breed gedragen wens/noodzaak.	Voor inwoners een plus doordat ze in 1 keer geholpen worden en in samenhang; vaak ook sneller met meer dienstverlening naast een uitkering bv. ook de minimaregelingen waar ze eventueel recht op hebben). Beoogd maatschappelijk effect: financiële bestaanszekerheid inwoners neemt toe, minder inwoners onnodig in armoede. Efficiency en kwaliteit dienstverlening nemen overall toe; met als kern: meer eenvoud.	Levert geen besparingen op, maar voorkomt wel toekomstige hogere uitvoeringskosten i.r.t. afstemming die anders nodig is. Vraagt wel beperkt investeringsbudget.	Structureel niet; vraagt hooguit beperkt Een grove inschatting van het investeringsbudget is € 50.000 per jaar (procesondersteuning, voorlichting/communicatie en training/coaching).	Inkomen, Inkomensondersteuning, Werk
Meer lokale/afgestemde dienstverlening	Dienstverlenings-opgave	Het gericht vooruit helpen van veel inwoners vraagt om een stevig lokaal samenspel. Dat is makkelijker als WIL ook deels lokaal werkt. Dit is een breed gedragen wens/noodzaak. We lopen hier in de praktijk met enkele pilots al op vooruit. WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt ook lokale inzet en lokaal bestuurlijk commitment!	Positief voor de inwoner doordat problemen vaak sneller en beter in samenhang opgepakt zullen worden, zonder dat de inwoner tussen wal en schip kan raken. Actielijn zorgt ook voor meer eenvoud en maatwerk. Beoogd maatschappelijk effect: we organiseren dienstverlening dichterbij inwoners. Efficiency en kwaliteit dienstverlening nemen overall wel toe; met als kern: meer eenvoud en maatwerk.	Levert geen besparingen op, maar voorkomt wel toekomstige hogere uitvoeringskosten i.r.t. afstemming die anders nodig is.	Niet; vraagt waarschijnlijk wel beperkt lokaal investeringsbudget.	Inkomen, Inkomensondersteuning, Werk
Digitaliseren/automatiseren dienstverlening	Dienstverlenings-opgave	Dienstverlening WIL is voor een deel nog fysiek handwerk, mede door complexiteit dienstverlening (=regelingen, aanvraagprocessen, e.d.). Grotere mate van digitalisering dienstverlening is meer eigentijds en sluit ook aan bij wens deel inwoners. Met een vereenvoudigingslag vooraf is -vervolgens- automatisering van een deel van de dienstverlening mogelijk. Dit biedt ruimte om inzet te focussen op inwoners die minder zelfredzaam zijn. Uiteraard blijft niet digitaal aanvragen nog steeds mogelijk.	Positief voor groot deel van de inwoners; zij kunnen waar en wanneer ze willen ondersteuning en hulp aanvragen en zo mogelijk ook per omgaande helderheid krijgen of ze ergens wel/niet recht op hebben. Beoogd maatschappelijk effect: minder financiële stress en meer maatwerk indien nodig. Efficiency en kwaliteit dienstverlening nemen overall toe; met als kern: meer eenvoud, vrouwen, maatwerk en snelheid van handelen.	Levert afhankelijk van mate van digitalisering en automatisering besparingen op, maar waarschijnlijk niet de eerste 3 jaren. Voorkomt toekomstige hogere uitvoeringskosten omdat handwerk duur is.	Structureel en qua investeringsbudget nu nog niet in te schatten; vraagt vooralsnog stevig investeringsbudget.	Inkomen, Inkomensondersteuning, Werk Bedrijfsvoering (ICT)
SILW (=Sociale Infrastructuur Lektroom Werk)	Dienstverlenings-opgave	Toenemend deel inwoners/klienten WIL is duurzaam participeren afhankelijk van (bijvende) intensieve ondersteuning (bv. via LKS, jobcoaching , beschutte werkplekken, e.d.). Dit vraagt om meer sociale infrastructuur dan we nu hebben in de Lektroom. Met SILW is in 2024 een verkenning gestart die in de periode 2026-2028 moet leiden tot de gewenste toekomstgerichte sociale infrastructuur. Het Rijk verplicht gemeenten hier toe ook. WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt ook lokale inzet en lokaal bestuurlijk commitment!	Positief voor de inwoners. Een groter deel van de inwoners is in staat om economische participeren of daar naar toe te groeien. Voor een goede werking van de arbeidsmarkt is dit ook van belang om het nog niet benutte arbeidspotentieel te activeren. Beoogd maatschappelijk effect: meer inwoners die participeren naar vermogen, meer maatwerk, en meer financiële bestaanszekerheid. Bijkomend effect is een lager BUIG bestand en minder regelingskosten. Efficiency en kwaliteit dienstverlening nemen overall eveneens toe; met als kern: een voldoende schaaalniveau.	Levert mogelijk besparing op de uitvoeringskosten op, afhankelijk van de keuzes die gemaakt worden. Als de gecreëerde infrastructuur ook benut wordt, is een stevige besparing op de regelingskosten zeer realistisch (zie hierna ('verbrede inzet op economische participatie'). Vraagt vooralsnog stevig investeringsbudget. Dit kan waarschijnlijk uit het beschikbare Rijksbudget worden gefinancierd	Structureel nu nog niet in te schatten omdat verkenning SILW nog loopt.	Werk

<p>Harmonisatie bijzondere bijstand en minimaregelingen</p>	<p>Dienstverlenings- opgave</p>	<p>De regelingen verschillen tussen de Lekstroom gemeenten, zowel qua aard van de regeling, qua hoogte van de bijdrage als het wel/niet aanwezig zijn per gemeente. Het meer gelijk trekken van deze regelingen is een breed gedragen wens/noodzaak, i.i.g. voor inwoners, Clientenraad en de uitvoering. WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt lokaal bestuurlijk commitment!</p>	<p>Positief voor de inwoners: leidt tot snellere/betere uitvoering met lagere doorlooptijden en meer eenvoud en transparantie. Beoogd maatschappelijk effect: minder financiële stress. Efficiency en kwaliteit dienstverlening nemen overall toe; met als kern: meer eenvoud en snelheid van handelen.</p>	<p>Levert afhankelijk van mate van harmonisering een besparing op de uitvoeringskosten op.</p>	<p>Utgangende van een geleidelijke harmonisatie schatten we t.o.v. 2025 een besparing op de uitvoeringskosten in van € 100.000 (1 fte) in 2026, € 150.000 (1,5 fte) in 2027 en €200.000 (2 fte) in 2028.</p>	<p>Inkomensondersteuning Inkomen (UKA) Bedrijfsvoering (B&B)</p>
<p>Meer eenvoud en vertrouwen in de uitvoering</p>	<p>Financiële en dienstverlenings- opgave</p>	<p>De uitvoering van de sociale zekerheid is mede door lokale wensen en minder eigenzijdige werkwijzen niet altijd efficiënt en klantvriendelijk. Met de Herijking Opdracht en Dienstverlening WIL werken we sinds 2023 aan een versimpeling: die we graag verder willen doorzetten en borgen. Wat we 'afbreken' is het de vergaande mate van control in onze werkwijzen, regels en verordeningen. Het draagvlak hiervoor is groot. WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt lokaal bestuurlijk commitment!</p>	<p>Levert afhankelijk van de snelheid van vereenvoudiging en de mate waarin we 100% zekerheid willen loslaten een besparing op de uitvoeringskosten op. Het hogere risico dekken we deels af door de actielijn 'verbrede inzet op rechtmatigheid' (zie hiernaal). Een beperkt investeringsbudget is nodig. De mate waarin we in onze versimpeling slagen, bepaalt ook de snelheid die we parallel aan snelheid en mate van versimpeling toe; met als kern: meer eenvoud en meer vertrouwen (en meer risico).</p>	<p>Utgangende van een geleidelijke uitrol schatten we een besparing op de uitvoeringskosten in t.o.v. 2025 van € 100.000 (1 fte) in 2026, € 150.000 (1,5 fte) in 2027 en €200.000 (2 fte) in 2028. Een grove inschatting van het investeringbudget is € 50.000 per jaar (leeg support vanuit Bedrijfsvoering).</p>	<p>Inkomen Werk Inkomensondersteuning Bedrijfsvoering</p>	
<p>Verbrede inzet op terecht in de uitkering</p>	<p>Financiële opgave</p>	<p>We willen dat inwoners terecht een uitkering van ons ontvangen. Het begrip rechtmatigheid speelt hierin nu nog een belangrijke rol. Door meer vanuit vertrouwen te gaan werken, zullen we ons dienstverleningsproces op onderdelen moeten herijken. In de kern: alle klantcontacten hiervoor benutten, de poort anders inrichten en regelmatig checken op er een mogelijk recht op voorliggende voorzieningen is (maakt een basisinzet vanuit handhaving zelf). Dit is een doorontwikkeling van de lijn die we met de Herijking Opdracht en Dienstverlening WIL hebben ingezet. Dit vraagt ook lokale inzet vanuit de lokale werkteams en lokaal bestuurlijk commitment!</p>	<p>Levert een besparing op de regelingskosten op, die gaandeweg de periode 2026-2028 kan oplopen (als de nieuwe manier van werken meer ingeburgerd is). Een beperkt investeringsbudget is hiervoor wel noodzakelijk.</p>	<p>Utgangende van jaarlijks een scan voortliggende voorzieningen en een gemeigtd effect (10 uitkeringen minder per jaar) is een besparing op de regelingskosten BUIG van € 120.000 per jaar realistisch. Een grove inschatting van het investeringbudget is € 90.000 per jaar (voor trainingen en 0,8 fte extra kwaliteitsadviseur bij Inkomen).</p>	<p>Inkomen, Werk</p>	
<p>Verbrede inzet op parttime werken</p>	<p>Financiële opgave</p>	<p>Minder dan 7% van de klanten van WIL werkt parttime; dat is ruim onder de benchmark (van ca. 10%). - Hier is geen logische reden voor. Dit kost meer aan uitkeringen dan nodig, nog los van tal van andere effecten (participeren is goed voor klanten, is de opmaat naar uitstroom). WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt ook lokale inzet en lokaal bestuurlijk commitment!</p>	<p>Levert een besparing op de regelingskosten op, die gaandeweg de periode 2026-2028 kan oplopen (als we hierop meer slagen gaan maken). Een stevig investeringsbudget is hiervoor wel noodzakelijk, omdat niet alleen geinvesteerd moet worden op voorzichting en communicatie, maar de doelgroep ook extra ondersteuning vraagt (op werk en inkomen (simpel switchen bij voorbeeld).</p>	<p>Utgangende van een beperkte groei van jaarlijks 1% (ca. 20 ½ uitkeringen minder), is een besparing op de regelingskosten BUIG van € 120.000 in 2026, € 240.000 in 2027 en € 360.000 in 2028 (t.o.v. 2025) realistisch. Een grove inschatting van het investeringbudget is € 100.000 per jaar (1 fte verdeel over Inkomen en Werk). De kosten voor inkomensvrijlatingen zijn nu niet in te schatten</p>	<p>Inkomen Werk Bedrijfsvoering (ICT, B&B, communicatie)</p>	

Verbrede inzet op economische participatie	Financiële opgave	In de Lekstroom zitten meer inwoners volledig in een uitkering dan nodig en het Rijk begroot (we behoren bij de onderste 20%); er is geen logische reden waarom de Lekstroom in deze onderpresteert . Nog los van de positieve effecten van werken voor inwoners, e.e.a. kost meer aan uitkeringen dan nodig, maar bovenal: het Rijk dekt de uitkeringslasten pas af vanaf de bovenste 50%. In het licht van het ravijnjaar en de jaren erna, betekent niets doen per definitie een begrotingstekort. Met SILW hebben we de hiervoor benodigde infrastructuur (straks) in huis (zie hiervoor); zonder focus en keuzes evenwel kan SILW niet renderen. WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt ook lokale inzet en lokaal bestuurlijk commitment!	Positief voor inwoners doordat een groter deel participeert en stappen neemt richting meer financiële bestaanszekerheid. Beoogd maatschappelijk effect: financiële bestaanszekerheid inwoners neemt toe, meer inwoners die participeren naar vermogen, minder armoede en problematische schulden.	Levert een forse besparing op de regelingskosten op, die gaandeweg de periode 2026-2028 kan oplopen (als we hierop meer slagen gaan maken). Een stevig investeringsbudget is hiervoor wel noodzakelijk, omdat niet alleen geïnvesteerd moet worden op voorlichting en communicatie, maar de doelgroep ook extra ondersteuning vraagt.	Uitgaande van een beperkte groei van jaarijks 2-3% (ca. 40 hele uitkeringen minder), is een besparing op de regelingskosten BIJG van € 500.000 in 2026, € 1.000.000 in 2027 en € 1.500.000 in 2028 (t.o.v. 2025) realistisch. Een grove inschatting van het investeringsbudget is € 300.000 in 2026 (3 tre bij Werk) oplopend naar € 500.000 in 2028 (6 tre extra bij Werk).	Inkomen Werk
--	-------------------	---	--	---	--	--------------

Optioneel

Bijzondere regelingen en minimaregelingen	Financiële opgave	Het Rijk financiert de gemeenten voor slechts een deel van de vigerende regelingen en voor zover tot een inkomensgrens van 100% bijstandsnorm. Voor de meeste regelingen geldt een hogere inkomensgrens. Zeker in het licht van het ravijnjaar leidt dit tot een tekort in de begroting. Terug naar de basis zou dit gat voor een belangrijk deel kunnen dichten. WIL kan dit niet alleen. Dit vraagt ook lokaal bestuurlijk commitment!	Voor een deel van de inwoners (degenen die op en onder de 100% zitten) is dit positief omdat WIL dan beter maatwerk kan leveren en beter kan aansluiten op wat nodig is in de situatie van de klant. Voor een ander deel van de inwoners is dit minder goed nieuws. Zij krijgen een lagere vergoeding of hebben geen recht. De zekerheid om de meest kwetsbare inwoners 100% en goed te kunnen blijven helpen is hierdoor wel meer gegarandeerd.	Terug naar de basis betekent een lager bereik met minder regelingskosten en een eenvoudiger, meer efficiënte uitvoering.	Uitgaande van 100% als norm is een structurele besparing op de regelingskosten van minimaal € 200.000 per jaar realistisch (i.c.m. een redelijk geautomatiseerde aanvraag boven de 100%) In bijgaande begroting is deze optie nog niet verwerkt.	Inkomensondersteuning
---	-------------------	--	--	--	---	-----------------------

Overall en grofweg levert de Ontwikkelagenda WIL 2026-2028 financieel het volgende plaatje op (bedragen afgerond op 50.000).

	2026	2027	2028
Besparing op uitvoeringskosten	€ 200.000	€ 300.000	€ 400.000
Besparing op regelingskosten	€ 940.000	€ 1.500.000	€ 2.100.000
Investeringsbudget	€ 540.000	€ 600.000	€ 750.000
Bruto saldo t.o.v. de (meerjare)begroting in het MIBP	➤ -/ € 600.000	➤ -/ € 1.200.000	➤ -/ € 1.750.000
Optionele besparing regelingskosten	€ 200.000	€ 200.000	€ 200.000